

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

NOTICIAS

Any XIII

Reus Divendres 26 d'Agost de 1898

Núm. 3.593

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 3-50
a provincies trimeses. Ptas. 10-00
Extranger y Ultramar. Ptas. 12-00
Andalucía, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Jauguier, 6.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia
FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT
Arrabal Santa Anna, 80, prop à la plassa de Catalunya (Teléfono 13)

SECCIÓ DOCTRINAL

Notas regionalistas al extrager

AUSTRIA-HUNGRÍA

L'emperador Francisco Joseph no guardará pas bona memoria del any de son jubileu. La critica situació de sos Estats y el conflicte que amenaça rompre la unió entre l'Austria y la Hungría son causes més que suficients pera amargarli la llegítima satisfacció que deurían causarli las manifestacions d'adhesió y simpatía que ha rebut y que anirà rebent.

Ni en las conferencias entre el comte Thun y el baró Bauffy, ni en las que ab aquestos han celebrat lo comte Goluchowski y En Gally, s'ha arribat á cap solució en lo referent al pacte unitiu quina prórroga s'acosta á son terme. Los primers ministres d'Austria y d'Hungría y 'ls ministres comuns de Negocis Extrangers y d'Hisenda, han sigut cridats per Francisco Joseph pera que vagin á Ischl á conferenciar ab ell y á comunicarli sas impresions. Sembla que el criteri del emperador es de procurar una nova prórroga que aplassi el conflicte encare que no el resolgu evitant tota solució extrema que puga ocasionar perturbacions interiors que vinguin á destorbar les festes del jubileu.

INGLATERRA

En una reunió celebrada per lo consell municipal de Dublin, l'alcalde llegí una comunicació del duch de Westminster convidant á las autoritats locals y á las corporacions de la ciutat pera que obrin suscripcions á fi d'aixecar un monument á Gladstone que deuria colocalse en una de las plassas de Dublin. Aquesta proposició ha donat lloch á que el conseller Sherbrook tot y associantse de tot cor á las manifestacions fetes en honor del ilustre defensor del «home rule», ha proposat á sos companys del consell de votar una declaració manifestant «que á Dublin no pot aixecarse cap monument en honor d'un inglés, mentres lo poble irlandés no hagi obtingut lo dret d'aixecar una estàtua a la memoria d'En Carles Parnell en testimoni d'agraïment per los inolvidables serveys fets á Irlanda en sa lluyta per la causa nacional». Aquesta patriótica proposició ha sigut aprobada per unanimitat.

Més, no obstant aquesta proposició, l'eminent Gladstone tindrà, á no tardar, una estàtua á Dublin. Lo conseller Thomson, un dels votants de la proposició Sherbrook, va fer una enginyosa distinció entre la iniciativa del consell municipal y la iniciativa del poble irlandés. «Lo consell, va dir, deu protestar per principi; lo poble irlandés deu acceptar la proposició del duch de Westminster per regoneixement. Per lo tant, las suscripcions s'obrirán sense que hi prengui cap intervenció l'element oficial irlandés y, una vegada reunida la cantitat necessaria, lo consell municipal aixecará la estàtua pera donar compliment á la voluntat popular.»

D'aquesta manera la ciutat de Dublin, protestant de la opresió inglesa, honrará la memoria del gran inglés que tant va treballar per la causa d'Irlanda.

FRANSA

En las festes de Tolosa, á las qui ha assistit lo ministre d'Instrucció pública M. Bourgeois, ha ocorregut un incident que demostra que el «felibrige» s'encamina, cada dia més, vers lo camp nacionalista.

En la inauguració del monument en honor del poeta languedociá Goudouli, lo «felibrige» Marieton prengué la paraula fent un elogi e'ocuent y entusiasta de la «petita patria», de la terra nadiua lo qui, com digué Marieton, es la única patria veritable, aquella que es precis estimar ab tot lo cor. M. Bourgeois, sorprés devant d'aquestas atrevidas afirmacions, que li posavan de manifest com lo «felibrige» no es una agrupació de somiadors y poetas sino que está escampant las doctrinas nacionalistas, protestá de las paraulas d'en Marieton. Mes, n'estem segurs, entre 'ls languedocians dexarán més rastre de las paraulas d'en Marieton que las del ministre, puig si avuy los hi semblan atrevidas, no ns oblidém de que també ho semblavan fa alguns anys, las peticions demanant la descentralisació, aquesta descentralisació que 'ls mateixos de Paris s'han convensut de que era justa y convenient.

F. CAMBÓ.

Lo de sempre

Es lo dels toros, toreros, corrides y demés cosas relacionadas ab banyas.

Mazzantini ha toreat á Tolosa, com ja tothom sab. Y el corresponal de *El Imparcial* á Paris, Arzubialde, ne dona compte, naturalment, portant l'aygua al seu moll com convé ab un diari de la naturalesa y género de lectores del citat.

A dir la bona veritat, y nosaltres la dihem sempre, segons nostre criteri, encara que nostre criteri no sia admés á Espanya com á corrent, sino com á disorepani; si no fos que de la manera de veure las cosas de la gent de Madrid, nosaltres ne paguem ignoscentment las conseqüencias, las opinions d'aquella gent serian un saynete perpétuo, una especie de putxinel·lia de moviment continu que n'hi hauria per riure y llogarhi cadiras.

Y si no, vegin las rahons ó las sense-rahons que posa el citat corresponal. Comensa la carta:

«Las tendencias descentralizadoras, comunes á todas las provincias que gozan de robusta vida propia...»

Tot aixó ns va bastant bé á la cara; no hi tindriam res que dir si no fos que...

«... se manifiestan en el Mediodía de Francia en la defensa incansable de las corridas de toros.»

Naturalment; la robusta vida propia, que es comuna á las regions ab tendencias descentralizadoras, se manifesta per lo fervors á las corridas. Ja ho digué no fa gayres anys un poeta catalá (1).

Per tot s'aixecarán plassas de toros que portarán el seny y el cor dels moros la divina alenada del progrés.

Y tot aixó va que ni pintat per destróhir aquella calumnia que ns posá el gran escriptor francés una tarde en que s'trobava á Madrid, y li passá pel cap anar á una corrida, á la gradería; y com l'home portava barret de copa, 'ls madrilenys comensaren á cridar, á coro:

«Que se lo quite... que se lo quite...» L'home preguntá qué deyan. Y un vehí li digué que volían que ell se tragües lo sombrero. Y se'l tragué. Pero, com que 'ls madrilenys son molt guasones, al poch rato comensaren: «Que se lo ponga... que se lo ponga...» Y are!—va preguntar l'home.—Are, que se'l posi. La broma's repetí varias vegadas, fins que ell se'l posá definitivament, s'aixecá y se'n aná. Encare no

(1) Dalmau y Carles.

arribá á la frontera, escrigué la celebre frás: «L'Africa comensa á l'altra banda dels Pirineus».

Avuy tot aixó se'n va á passeig. La civilització, la cultura, la vida robusta va infiltrantse d'Espanya á Fransa, gracias als toros. Los toros, nostre espectáculo nacional!... En Víctor Hugo?.. ¡Pobre home!... Eudevant.

«Mientras algunos escritores españoles, creyendo hacerse simpáticos alardeando de una sensiblería cursi, han tratado de desacreditar á España criticando nuestro espectáculo nacional...»

No es aixó; per nostra part no hem tractat may de fernos simpáticos, recriminant las corridas, perquè á pesar d'escriure á Espanya (ja que Catalunya ho es), y d'escriure formant part de la premsa, tenim sentit comú; y no se'ns podia may ocorre guanyarnos las simpatías dibent mal dels toros en un país about son cosa corrent, arrelada en las costums, dignificada, sublimada y enlayrada fins á considerarla com emblema del valor y energia de la patria.

Aixó seria com si un home honrat (selvo la compensació, que no es res més que un símil com qualsevol altre) seria com si un home honrat volgués ferse voler d'una càfila de lladres de camí ral proclamant los principis de justicia y la inviolabilitat de la propietat; es á dir, seria del tot contraproduhent.

«Si las autoridades pretenden intervenir, pueblo y representantes se alzan como un solo hombre reclamando las libertades del Mediodía» simbolizadas por la tauromaquia.»

Poch á poch. Aixó de que las libertats del Mediodia de Fransa estigan representadas per la tauromaquia es una de tantas hiperboles castellanas. Fora molt discutible y molt fácil de demostrar que las libertats susdites, ó millor dit, la aspiració á tals libertats, es triba en alguna cosa molt diferent de la tauromaquia, l'ideal dels defensors de la descentralisació á Fransa abressa fins molt més dignes, civilisadors y civilisats; molt més nobles é intellectuals que matar toros. Pero per discutir aquest punt nos hauriam d'internar en camps molt més extensos en horitzons molt més elevats que 'ls que caben entre dues banyas ó dintre 'l redondel d'una plassa. Y aixó segurament, sino pera nosaltres pera 'l trempat corresponal, fora sumament empalagós, y val més deixarho corre.

Per acabar: «El diestro (Mazzantini) va á cortarse la coleta y á dedicarse á la política.»

Vaja: «Benditos los hombres y bendidos los tiempos aquellos...» (aixó no es del corresponal, es nostre)... en que governi Mazzantini.

No podem perdre. Mentres los toreros s'encarreguin de lidiar lo país fent de polítics (com Mazzantini) y 'ls polítics se cuydin d'ilustrarlo establint Universitats taurómicas (com Sagasta), no podem anar malament.

Governats per toreros, torerament á pas de volapié y toreats per polítics, á tall de Romero Robledo hem estat la admiració del mon molt temps y seguirem essentho.

No ho serán per ventura Cavite y Santiago, y no ho es la pau que 's fa are, y la guerra que hem fet, y 'l benestar actual del país?

Quí pot acabarla la energia de nostra rassa?

Lo que es per are, d'aquí alguns anys la Fransa ns podrà donar gracias de la civilització que li haurém importat.

Pero, seguint nostra caballerositat é hida'guia, lo president de ministres (que será algun Gallo, ó algun

Guerra) escupint por el colmillo contestará ab lo garbo que 'ns distingeix:

—No hay de qué darlas!...

Per pura fórmula, està clar. Perque la nostra obra será inmortal y may prou ben agrañida.

X.

Una exposició més al Govern

La Cambra de Comers de Barcelona ha dirigit la següent exposició al President del Consell de Ministres:

«Excm. senyor: La obtenció de la pau, fins en las condicions en que la otorga 'l vencedor en la guerra a la que 'ns havém vist arrossegats, posa terme a cruedels sacrificis, tanca un periodo anormal y extraordinari y obra una nova era senyalant lo nou camí que es forsa emprendre pera poder revivre de passats erros y d' actuals desditzas.

Lo que pogueren aconsellar necessitats imperiosas del moment, es perillós quan se torna a la normalitat, y l' extraordinari de las circunstancias, que afortunadament ja passaren, obligaren a la adopció de resolucions de las que es forsa desistir desde 'l moment que la vida social se regularisa y va per bon camí.

Las autorizacions tenen sempre carácter condicional, y quan no 's compleix la condició ó no ocorre 'l cas que senyalá anticipadament la previsió, es absurdo é ilegal fer ús de las mateixas. De lo contrari, se pot comprometre la fortuna pública, lo demá d' un país y 'l dret que té la nació a viure en las condicions més fáciles pera reposarse de las pérdidas anteriors.

Ab lo pressupost ordinari que regeix pera 'l corrent exercici se pot atendre a tots los gastos ordinaris pera 'l mateix, protegint lo moviment general del comerç, y si las autorizacions se donaren al Govern en previsió de que 'ls recursos extraordinaris votats pera la guerra no fossin suficients pera las creixents necessitats de la mateixa, acceptada la pau no es possible sense faltar a la legalitat y sense perill de graves é irreparables perjudicis pera 'l país fer un ús indegut d' autorizacions tan delicadas y trascendentals com las relatives al augment de circulació fiduciaria y al pago en altra moneda que no sia la nacional de nostres dentes en l' extranger.

Avuy ja no tenen rahó de ser las autorizacions, y 'l Parlament pot funcionar lliurement.

Espanya te elements pera anar pellant sas feridas, desenrollarse y prosperar; pero no ho ha de lograr sense que la política tinga nova orientació, se reformi nostra viciosa Administració y totas las midas de govern s' informen en la legitat y 'l patriotisme.

La experiencia ha de donar sos fruyts y tindrà d' allissonarnos pera 'l demá; y las duras lliçons que acaba de donarnos nos diuen que sense economías, sense una acertada inversió dels recursos y sense un equitatiu repartiment dels tributs no es possible que Espanya pugui figurar en lo concert de las nacions europeas.

Se te de simplificar la Administració y moralisarla en tots sos organismes, posantla en relació ab las actuals necessitats del país.

Serveixis V. E. pendrs en consideració las idees apuntadas, preparar desde are la liquidació dels gastos de la guerra y, sense usar de las autorizacions, dictar ab tota urgencia aquellas midas de govern que demandan lo nou estat derivat de la obtenció de la pau y la necessitat de fer cara als efectes de las guerras que ha sostingut la nació.

Lo comerç, la industria y la navegació, fonts de vida de tot país, que son las classes que especialment representa aquesta Cambra, han suferit y sufren extraordinariament per efecte de las grans desditzas y de las guerras que es d' esperar no 's reproduheixin may més. Las aduanas y las rendas públicas demostren ab la baixa en sos rendiments lo mal estat en que 's troba la producció nacional, y si no 's veu aviat una voluntat decidida a restablir la perduda normalitat, pot venir un estat de desesperació, que espera aquesta Cambra que 'ls alts poders públics haurán previst y tractarán d' evitar.

Dea guardi a V. E. molts anys.—Barcelona 12 d' Agost de 1898.—Excelentíssim senyor.—Lo President Manel Girona.—Lo Secretari general, Joseph Espinés.»

Curiositats periodísticas

Lo periódich més car del mon es, sens dubte, lo «Klondyke Morning Post», que comensá sa publicació l' any últim y veu la llum a Dawson City.

La suscripció costa 1.600 franchs al any, y cada número 35 franchs.

Lo preu d' inserció d' anuncis es de 300 franchs per ratlla.

Los reclusos en la presó de Ohio publican un diari, que 's titula «The Ohio Penitentiary News». L' escriuen, imprimeixen y editan en lo mateix correccional. Es redactor jefe lo penat núm. 20.041.

Lo periódich compta ja tres anys de vida, y per més que tots sos redactors estiguen en la presó, los assumptos en que s' ocupan son sempre alegres.

No faltan en «The Ohio», etc., articles de fondo sobre cuestions socials, varietats y versos, molts versos.

La tirada del periódich es de 2.500 exemplars.

Del mateix género existeixen als Estats Units 30 publicacions, que podríam anomenar... presoneras.

Una d' ellas, que apareix a la presó de Follet, en lo Illinois, resulta un verdader portent de moralitat.

Lo major periódich que s' ha publicat al mon fou editat a Nova York l' any 1858. Se titulava «The Illuminated quadruple constellation», y midava 2'60 metres de llarch per 1'82 d' ample.

Existeix un periódich, «La Gaceta Imperial» de Berlín, del qual sols s' imprimeixen dos exemplars pera ús exclusiu del Emperador. Conté un resúm concís y clar de las novetats més importants del mon enter.

Lo periódich més petit ha sigut fins fa poch «El Telégrama», que s' publicava a Guadalajara, Méjich. Ha fet be en desapareixer, perque *le han batido el record*. Lo «Little Standard» de Jorquay (Inglaterra), l' ha guanyat en petitesse. Aquest periódich te de dimensions 75 milímetros de llarch per altre tant d' ample.

Una sola persona l' escriu, compón é imprimeix, Mr. H. Jockets. No li donarà molt treball.

«El Diario Diabólico» se publicá a París en 1896. Era «periódich del altre mon escrit per morts». S' imprimia ab tipos blancs sobre paper negre.

Un periódich en 26 idiomas se publicá a Xicago lo primer de Janer de 1892. Era 'l número especial de Any Nou del «Chicago Herald», y contenia un article referent a la Exposició Universal Colombina, en 26 idiomas, entre 'ls quals figuraven lo de Siria y 'l del Sudostán.

Pera acabar, heus aquí la nota humorística: Al acabar l' any 1864, la «Berliner Abendzeitung» cessá en sa publicació. Son propietari, Mr. Jacobson, celebrá aquell dia fent colocar a la primera plana una reproducció del darrer número del periódich, rodejada d' una orla, al voltant de la qual s' hi llegia aquesta inscripció: «Aquí yacen 13 000 duros.»

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 25 d' Agost de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneroides	GRADU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. PAR. titular
9 m.	758	80		67	Bas	
3 t.	757	68				

HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS direcció	NUVOLS	
	Maxima	Mínim.	Term. tipo		classe	can
9 m.	Sol. 83	20	25	S.	Cumul	0'3
3 t.	Sombra 31	20	29	S.		

A la parroquial Iglesia de Sant Francesch varen celebrarse ahir los funerals en sufragi de l' ánima de don Joseph Iglesias y Albanes, fill polítich del difunt don Pere Odena, acandalat comerciant, qual afamada casa tan llustre doná durant molts anys a Reus, en altre temps importantíssima plassa comercial.

Adornat lo temple ab severa sumptuositat, y plena de gom a gom la espayosa nau, comensaren los funerals a las 10 y en ella se cantaren tres Missas a gran orquesta, la primera del mestre Eslava y de nostre benivolgut amic Sr. Planás las dos últimas, a qui la familia del finat encarregá tota la part musical.

Tots quantos elogis fessim de la execució de las Missas de Requiem y del mérit é inspiració de las dos del senyor Planás foren poch devant de la realitat y comparats als que de públich se li tributaren ab una-

nimitat al sortir de la Iglesia los qui els funerals assistien.

Composta la massa orquestral y vocal ab bons elements d' aquí Reus y ab altres millors, s' hi esp, de Tarragona y Barcelona, no cal dir si la interpretació fou bona, inmillorable, com no estém pas acostumats a sentir en nostras parroquias.

Així donchs, al reiterar a las familias Iglesias y Odena la expressió de nostre condol per la pérdida que acaban de sofrir, doném la enhorabona al senyor Planás, per lo motiu que 'ns doná de sentir bona música y notablement interpretada.

Sia cualsevol lo número de senyors regidors que 's reunixin avuy a las dotze del mitj-diá l' Excelentíssim Ajuntament celebrará sessió de segona convocatoria.

Está a punt d' arribar a la península la primera tanda dels soldats que venen de Santiago de Cuba.

Sembla que aquets al arribar als ports de la Cornuya y Santander serán destinats als seus pobles si la seva salut ó permet.

Per lo tant nos creyém en lo cas de cridar la atenció de la Junta de Sanitat local a fi de que prengui las midas que estimi convenientes pera evitar que si porten lo microbi (que ara tot serán microbes) de la febre amarilla, no 's desarrolli en nostra ciutat malsitia tant cruel.

Lo Govern pera evitar los abusos, nosaltres ne diriam estafas, de que han sigut objecte alguna soldats procedents de Cuba, ha disposat que per la Autoritat militar dels ports ahont arribin s' entregui als reparatists una quantitat a compte de lo que se 'ls deu y que al arribar al punt de destí la mateixa autoritat n' hi fassi entrega d' una altre quantitat.

Quanta rahó no tenia aquell polítich al dir que *Es-paña era un presidio suelto*.

Publicats los R. R. D. D. cridant a eleccions y aixecant la suspensió de las garantias constitucionals en lo que afecte al dret que *Tot espanyol té en poguerse reunir pacíficament*, falta a saber ara si la premsa té lo dret de censurar les tapinadas que s' endevinan y 'l de combatre als polítichs que enganyan al poble miserablement.

Perque si desde la premsa s' emprent una forta campanya contra 'l partit centralisadors, monarquichs republicans y carlins y 'ns vé 'l Sr. Fiscal ab la rebaixa d' un tant per cent bastant crescut a las horas, les accions d' engany no mes las faria válidas la forsa del govern, donchs pel poble sería lo saynet ab que s' ha acabat la comedia dramática a quina andició ha concorregut durant aquets darrers mesos.

Las darreras noticias telegraficas sobre la obertura del Parlament son las de que las Corts serán cridades lo dia 5 del vinent Setembre.

Se creu que durant las sessions hi haurá incidents molt moguts.

De la corstoria dels diputats se 'n pot esperar molta cosa.

Ab 142 generals de marina no 'n teniam prou. Així ho haurá compré lo Govern y al efecte n' ha nomenat un mes.

Lo nomenament com es natural en un poble que té diners a bundó ha sigut acullit satisfactoriament per l' opinió pública.

Algun diari d' aquells que 's deseyan per publicar retratos y confeccionar artioles biográfichs hi ha trobat algun *pero*, mes de la passió d' aquets no se 'n ha de fer cas.

Sine hi ha barcos de gran tonelatje pera que 'ls comandin tants quefes sobrants, no vol dir que 'ls salons de Madrid sigan tant poch espayosos que no hi cappinga una nova persona y una nova faixa y l' una cosa compensa l' altre.

Seixanta infelissos soldats més llensats a l' ayguat!

Així ho diuen los telégramas que parán de la arribada del vapor «Alicant» a La Cornuya farsit de malalts y que per la poca marxa de la nau han tingut una travesia molt llarga.

Rabéjushi, patriotas carlins y republicans, ab los darrers badalls de la guerra americana Rabéjushi be, que d' aquí tres mesos ja no 'n vindrán d' aquestos desaconselladors telégramas. L' arressador dels Estats Units haurá passat per la mesura y 'l que no haja deixat los ossos a las Filipinas y a la manigua cubana ja 's podrà estar tranquilament al seu poble si no 's desencadena altre cop la guerra civil, que més la temem quan menos se 'n parla en los diaris.

Rabéjushi periodistas de la derrera gota de sanch y de la derrera passeta; rabéjushi vosaltres que la

sanoh la teniu encara tota al cos y a la butxaca ls diners que havéu guanyat en tant cristiana campanya. Rabejéushi hi enviéu els ports de desembarch reporters ben aixerits que 'ns espiquin fil per randa lo que ha succehit en la travessia de tornada, com vos rebejávau avans eb la marxa de Cádiz, merxa funerària y de toros tot d'un cop, marxa d'engrescament de vagamundos de café que la corejavan ab lo trinch trinch de las oulleretas.

Ja ho teniu tot lo que voliau; contribucions á tort y á través pels altres y bons guanys per la vostra guardiola; tristos plors en las casas de pagés y en los quintos pisos del carrer de la Cera, y bullanga y bänderetas per la Rambla, per aqueixa Rambla creadora de fortunes periodísticas.

No 'n teniu prou ab los zeixanta morts del «Alicant»? No us espantéu, que ja 'n llensarán més en mar los barcos que están en camí y 'ls que hi estarán tres mesos de carrerá. No n' hi ha encare molts de soldats á la Habana, á Puerto-Rico y á Manila. Molts: molts; una pila de vaporadas plenas, la tercera part de las vaporadas que també sortiren plenas de Cádiz y de Barcelona, de Santander y de la Corunya, de Valencia y de Gijón.

Rebejéushi he, traficants de carn humana, destructors de la riquesa del país, buscadors del cesarisme; rabejéushi, que 'l calvari colonial ja 's va acabant y 'l benefici que una guerra civil vos pot donar será mes agre que 'l de la guerra americana, que 'l de las terribles revolucions de nostras possessions del Atlántich y del Pacífich.

Fins are tot eran guanys; la guerra civil, si vé, porta guanys y pérdus, perquè si 'ls carrils no corran no enviareu diaris á sis horas de la capital, y lo que 's guanyará per un cantó 's perdrá per l'altre.

Hem rebut un Edicte anunciant lo primer período de cobranza voluntaria de las contribucions directas d' aquesta ciutat corresponents al primer trimestre del corrent any económic que tindrà lloch en los baixos de la Casa Ajuntament desde 'ls dias 25 al 30 del actual, de las 8 del matí á la una de la tarde.

Pot donarse com segur que á última de Setembre vinent, lo segon batalló del regiment infanteria d' Almansa passarà á guarnir las plassas de Tarragona y Tortosa, en substitució del de Luchana, que á son regrés de Canarias quedarà á la vehina capital, anant á Barcelona lo d' Albuera.

Lo «Boletín oficial» d' avans d' ahir publica lo següent anunci del Govern civil d' aquesta provincia:

«Haventse presentat en lo Ministeri de Foment per D. Joseph de Cárceles y Salamanca, vehí de Madrid, l' oportú projecte sollicitant la concessió d' un tranvía ab motor eléctric de Reus á Tarragona per la plassa de Prim, varis carrers y passeig de Mata en la primera de dites ciutats, part de las carreteras de primer ordre de Alcolea del Pinar per Reus á Tarragona y la de segon de Castelló á Tarragona, y en aquesta ciutat per varis carrers, la rambla de Sant Joan, plassa de Olózaga y molla del Port, s' anuncia la petició de conformitat ab lo disposat per l' Ilm. senyor Director general d' Obras públicas y als efectes que disposa l' article 81 del reglament de 24 de Maig de 1878, dictat para la execució de la vigent lley de Ferrocarrils, poquent presentarse altras peticions millorant la formula, acompanyant las de sos corresponents projectes y resguardis de constitució de fiança; advertintse que 'l plasso para admetrelas es lo d' un mes, contader desde la fetxa de publicació del present.

Tarragona 23 d' Agost de 1898.—Lo gobernador, Alonso Román Vega.»

Lo recaudet ahir per concepte de Consums puja á 768'67 pessetas.

Dimars á la nit va arribar á la Coruña 'l vapor «Alicant» portant la primera expedició de soldats repatriats.

S' están allistant á Cádiz los tressatlántichs «Ciudad Condal» y «Habana» para marxar á Canarias á recullir á las tropas que s' enviaren allí avans d' esclatar la guerra.

S' ha firmat lo real decret disposant que 's disolgui la divisió volant de trasatlántichs armats de creuher «Ciudad de Cádiz», «Alfonso XIII» y 'l «Buenos Aires». Lo «Joaquín del Piélagos» que 's troba á Canarias tornarà ab lo mateix objecte.

Desde primer de Juliol en que comensaren á regir los nous pressupostos del Estat, puján á dos y mitj millions de pessetas las pérdus de la Hisenda espanyola per baixas en las matrículas industrials y patents d' ambulancia.

En la correspondencia postal, solament de Madrid, Barcelona y Valencia, han disminuhit en unas 400 mil cartas, que á rebó de 15 céntims, com costavan avans, importan 60 000 pessetas.

Com en lo resto de las demás provincias succeheix altre tant, la pérdua para 'l Tesor resulta grandiose.

ESCORIAS THOMAS—Végis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse á casa Gambús, carrer de Vilá (Bou) 12.

SECCIÓ OFICIAL

Alcaldia Constitucional de la ciutat de Reus

Segons me participa l' Alcalde de Constantí en comunicació queda terminantment prohibit cassar en aquell terme municipal, sense 'l competent permís dels propietaris, fins que estiguin fetas las cullitas; los contraventors serán denunciats al Juyat Municipal ab arreglo al art. 45 de la vigent Lley de Cassa.

Lo que s' anuncia pera general conociment. Reus 24 Agost de 1898.—Joseph M.ª Borrás.

SECCIÓ RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Ceferino.

Sant de demá.—Sant Joseph de Calasanz.

SECCIÓ COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: **JOAQUIM SOCIATS**
CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	58'82	Filipinas	
Exterior	68'10	Aduanas	87'50
Amortizable		Cubas 1886	71'37
Fransas	23'90	Cubas 1890	55'62
Norts	24'80	Obs. 6 0/0 Fransa	74'50
Exterior París	42'85	Obs. 2 0/0	37'50

GIROS

París	61'	Londres	40'50
-------	-----	---------	-------

Se reben ordres de Bolsa para Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paisos.

Nota.—Se reben adhesions al conveni judicial del ferrocarril de Tarragona á Barcelona y Fransa, sense cap comissió, y se satisfán los cupons de Janer y Abril de dita Companyia.

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Lauradó Prats, don Joan Vallés Vallduvi y D. Francisco Prius Demestre.

Londres á 90 dias fetxa.	
» á 8 » vista.	
París á » » »	
Marsella á 8 » »	

VALORS LOCALS DINER PAPER. OPER.

ACCIONS	0/0	0/0	0/0
Gas Reusense...		750	
Industrial Harinera...		500	
Banch de Reus...		475	
Manufacturera de Algodon...		100	
C. ^a Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.	150		

BOLSI DE REUS

Cotizacions realizadas en lo dia d' ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	58'80	Cubas del 86	71'31
Exterior	68'10	Cubas del 90	55'62
Colonial		Aduanas	87'50
Norts	24'95	Oblig. 5 p ^o Almansa	75'50
Fransas	23'90	Id. 3 p ^o Fransa	37'50
Filipinas	72'		

Exterior	43'	PARÍS Norts	
		GIROS	
París	61'	Londres	40'60

Se reben ordres para operaciones de Bolsa. Compra y venda de tota classe de valors cotizables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paisos.

Nota.—Aquesta casa s' encarrega de la adhesió de las obligaciones al conveni de la Companyia de Tarragona á Barcelona y Fransa, anticipant lo pago dels cupons vensuts ab arreglo als tipos proposats en dit conveni.

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 24

De Barcelona en 6 hs., v. Ulloa, de 650 ts, ab tránzi, consignat als senyors Mac-Andrews y Companyia.

De Bilbao y esc. en 28 ds., v. Julián, de 593 ts, ab efectes, consignat als senyors Fills de Benigno López

Despazadas

Pera Liverpool y e.c. v. Ulloa, ab ef.c'es.

Pera Barcelona, v. Julián, ab tránzit.

Barcos á la carga

Divendres 26

Pera Londres y Hamburgo v. Balboa, consignataris senyors Mac-Andrews y C.^a

Dimars 30

Pera Cette, Marsella, Génova y Liorna v. Martos, que despaxa don Anton Mas.

Pera Marsella, Gothenburgo, Copenhagen Stockholm, Christiania, Bergen, Maimó, Helsingborg, Norkóping, Gefsa, Sundswall, Se:in, Danzig, Koeninsberg, Libau, Riga y demás por s de Suecia, Noruega, Dinamarca, Alemania y Rusia, estará á la carga lo 5 de Setembre lo vapor «Mál-ga», que despachan los senyors Boada Germans.

Pera Burdeos, Helsingfors, Abo, Hangó, Borge, Lovisa, Kotka, Viborg, Fredrikshamm, Nvstad, Raumo, Bjórneborg, Kristin stad, Vasa, Jakobstad, Raumo, Gamla, Karleby, Uleaborg, San Petersburg y Reva; y para Moskow, Warschau y Nischni Nowgorod, á flete corrido via San Petrsburg, sor i-á lo dia 10 de Setembre lo vapor «Ariadne», que despachan los senyors Boada Germans.

ANUNCIS PARTICULARS

¿Qué es hernia?

La hernia, term^a facultatiu que significa lo que vulgarmet s' anomena quebradura, quebrancia, relaxació, (Trencat), es la separació dels teixits que forman la paret del ventre, per quina obertura surten los intestins.

¿Com se coneix?

Per la excrecencia, (bulto), mes ó menos tou ó mes ó menos gros que apareix estant dret y desapareix las més de las vegadas tirantse al llit.

¿Quinas son sas consecuencias?

La persona que sofreix aquesta dolencia orgánica, que apareix moltas vegadas insensiblement y per relaxació natural dels teixits, ó be á consecuencia d' un esfor voluntari ó involuntari, com es lo tossir ó estornudar, está exposat continuament á una mort horrible; pera aixó basta una mala digestió, ó una petita inflamació en la vora de l' anella ú obertura que deix passar l' intestí pera efectuarse la estrangulació del mateix.

Consequencia de lo dit es lo creure que qualsevol armatost mentres tingui 'l nom de braguer ja es suficient pera aliviar sa dolencia, quan no es aixis, sino que es precis que 'l braguer sia aplicat en cada cas, per personas coneixedoras de son mecanisme, y no per mans inexper-tas, que colocan braguers al atzar, com si operació tan delicada fos la cosa més senzilla.

Braguerets de cauchou, ab ressort pera la prompta curació dels tendres infants.

Tirants Omoplátics pera evitar lo carregament d' espatllas.

Faixas hipogástricas pera corregir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausolles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

TELEGRAMAS

Madrid 25.

S' han reunit com de costum los ministres en Consell baix la presidencia de la Reyna.

Lo Sr. Sagasta en un llarch discours ha exposat las dificultades que s' oposan pera que la rapatriació de tropas pugá ferse d' un modo fácil y rápit.

Pera vencer los obstacles abriga 'l Govern lo propósit de portar als sanatoris als soldats que necessitin llarga assistencia facultativa.

Explicá 'l president del Consell la anomalia que s' observa en lo cablegrama de Filipinas firmat per lo general Tejeiro.

Ara 's dona altra explicació á la cosa. Segons sembla, Jáudenes no sufrí un accident desgraciat, sine que deixá de firmar lo parte per un oblit.

Los ministres al donar compte als periodistas d' aquesta noticia, plens de satisfaccio han exclamat:

Queda aclarat lo misteri en que apareixia enredat l' assumpto.

Las condiciones de la capitulació de Manila, segons los consellers, son las ja conegudas

—Lo ministre de la Guerra ha confirmat los rumors relacionats ab la aparició d' una partida facciosa á Sant Carlos de la Rápita. Segons lo general Correa se compón de vint homes.

Les ministerials quitan importancia al succés.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS:

De Reus á Barcelona
 5⁰⁴ m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
 8⁵⁶ m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (Per Vilanova).
 12⁴¹ t. mercancías, segunda y tercera.
 1⁵⁷ t. correo (per Vilanova).

De Barcelona á Reus
 5²⁵ m. (per Vilafranca).
 9⁴⁶ m. (per Vilanova).
 1⁵³ t. per id.
 7³⁹ t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus á Mora
 9³³ m. — 1⁰⁴ t. — 3¹⁰ t. — 7⁴⁹ y 9⁵⁷ nit.

De Mora á Reus
 4²¹ m. — 8⁰⁰ m. — 12⁰⁵ t. — 6⁰⁴ t. — 7³⁶ n.

De Reus á Tarragona
 8³⁰ m. — 9⁴⁷ m. — 2 t. — 7⁰⁴ t.

De Tarragona á Reus
 7³⁰ m. — 12²⁵ t. — 4³⁰ t. — 8²⁰ n.

De Reus á Lleyda
 8⁴⁰ m. — 5²³ t.

De Lleyda á Reus
 5⁵⁰ m. — 3⁵⁰ t.

De Reus á Vimbodí
 1²⁸ t. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Vimbodí á Reus
 9⁵³ m. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Tarragona á Valencia
 9³⁰ m. y 11³⁰ n.

De Valencia á Tarragona
 11⁰⁰ m. y 6³⁰ t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS.

De Tarragona,	8 ³⁰ m.
De Barcelona (per Tarragona)	9 ³⁰ m.
De id. directe	10 ³⁰ t.
De id. id.	1 ³⁰ t.
De id. abla correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda)	7 ³⁰ t.
De Madrid y Zaragoza	2 ³⁰ n.
De Lleyda y Huesca	7 ³⁰ n.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Noviembre y 15 y 19 de Diciembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de refors á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5⁰⁰ m.
 Pera id. á las 2⁰⁰ t.
 Pera Tarragona, Valenciay Murcia per S. Vicens 5 m
 Pera id. id. id. (per idem) á las 2⁰⁰ t.
 Pera Tarragona, directe á las 7⁰⁰ n.
 Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas líneas á las 8⁰⁰ m.
 Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1⁰⁰ t.
 Los pobles servits per peatons á las 9⁰⁰ m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los busson després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Ferrocarril económic de Reus á Salou

Servey de trens de viatgers que regirá desde 1 de Juliol de 1898.

SORTIDAS DE REUS		SORTIDAS DE SALOU	
Mati		Mati	
Tren núm. 2 á las	4 ¹⁰	Tren núm. 1 á las	4 ⁵⁶
» 12 »	5 ⁴⁵	» 11 »	6 ³⁰
» 14 »	7 ²⁰	» 13 »	7 ²¹
» 16 »	8 ⁰⁰	» 15 »	8 ¹⁰
» 4 »	9 ⁰⁶	» 19 »	10 ⁰¹
» 20 »	10 ⁴⁸	» 3 »	10 ⁴⁹
Tarde		Tarde	
Tren núm. 22 á las	12 ³⁵	Tren núm. 25 á las	2 ³³
» 6 »	3 ¹²	» 27 »	3 ¹⁹
» 26 »	3 ¹⁸	» 29 »	4 ⁰⁸
» 28 »	4 ⁰²	» 31 »	4 ⁴⁷
» 30 »	4 ⁴⁶	» 33 »	5 ³¹
» 32 »	5 ³⁰	» 35 »	6 ¹⁰
» 34 »	6 ¹⁸	» 37 »	7 ⁰⁰
» 36 »	6 ⁵⁹		
Nit		Nit	
Tren núm. 38 á las	7 ⁴⁸	Tren núm. 39 á las	7 ⁴⁰
» »		» 41 »	8 ⁴¹

Tranvia á vapor desde la estació del ferrocarril fins devant del carrer Closa de Mestres.

SERVEY DE TRENS COMBINATS QUE REGIRÁ DESDE 1 DE JULIOL DE 1898

Sortidas de la Estació

Mati:	5 ²⁵	6 ⁵⁹	7 ⁵⁰	8 ⁴⁰	10 ³²	11 ²⁰
Tarde:	3 ⁰⁶	3 ⁴⁵	4 ²⁹	5 ¹³	5 ⁵⁹	6 ⁴⁵ 7 ²⁸

Sortidas del carrer Closa de Mestres

Mati:	5 ⁴⁰	7 ¹²	8 ⁰⁰	8 ⁴⁵	10 ⁴⁰	6 ¹²
Tarde:	12 ³⁰	2 ¹⁵	3 ¹²	3 ⁵⁶	4 ⁴¹	5 ²⁵ 6 ¹²
	6 ⁵⁵	7 ⁴⁴				

Observacions: Los dies festius á més dels trens indicats en lo present cuadro sortiran un de la estació á las 2¹⁰ y del carrer Closa de Mestres á la 1³⁹.
 Las horas se regiran per lo meridiá de Mad. id.
 Reus 1 de Juliol de 1898.

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS SALES DE STASSFURT

COM ADOB FOSFATAT

COM ADOB POTASSICH

EN LAS FORMAS DE

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRAT

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC.

Lo més económic, lo més efícas, lo mes durader

baix garantia del Sindicat de ventas de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIÓ GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/10 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo

A D. OTTO MEDEM.--VALENCIA

PARIS
 NORT
 GIBR
 LONDRES

En tota Europa para operaciones de Nitrat de Sosa, se han establecido en los principales puertos de mar y en las principales ciudades de Europa, para facilitar el comercio y el transporte de este abono, se han establecido en las principales ciudades de Europa, para facilitar el comercio y el transporte de este abono, se han establecido en las principales ciudades de Europa, para facilitar el comercio y el transporte de este abono...